

26.4.2017

Yksikön päällikkö

**Kaupunginmuseon lausunto SSA Group Oy:n Tammisalon tonttia
44016/2, Pyörökiventie 24 koskevasta poikkeamishakemuksesta**

HEL 2017-001458 T 10 04 01

Kaupunginmuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa poikkeamishakemuksesta seuraavan lausunnon.

Entisen päivittäistavaraliikkeen paikalle esitetään kaksikerroksista pienkerrostaloa, osoitteessa Pyörökiventie 24:ssa. Rakennus on ollut tyhjiällä vuodesta 2008 lähtien, jolloin siinä toiminut K-kauppa lopetti toimintansa. Uudisrakentaminen edellyttää olemassa olevan liikerakennuksen purkamista.

Asemakaavan (vuodelta 1951) mukaan tontille saa rakentaa enintään 2-kerroksisia ja enintään 8 m korkeita asuin- ja liikerakennuksia ja niitä varten tarpeellisia, enintään 4 m korkeita talousrakennuksia. Tontin pinta-alasta saadaan käyttää rakentamiseen enintään 1/5.

Tontin sijaintipaikka on keskeinen Tammisalon aukion reunalla, aluetta voi luonnehtia Tammisalon keskuksiksi. Kiertoliittymän ympärillä on Tammisalon kirkko, jossa on myös kerhotiloja, puisto, jossa on julkinen veistos, leikkipuisto, entisiä liike- ja asuinrakennuksia, jotka ovat muutettu asumiseen sekä kyseessä oleva tyhjiällä oleva liikerakennus. Kiertoliittymän keskiosa on näyttävä puistomainen osa aukiomaista tilaa korkeine poppeleineen ja perennaistutuksineen. Alueen rakennuskanta on pääosin kaksikerroksista, julkisivumateriaaleiltaan ja katto-
muodoiltaan vaihtelevaa, mutta muodostavat kuitenkin hyvin toisiinsa ja julkiseen aukiotilaan sopivan kokonaisuuden. Vaaleat tasakattoiset kaksikerroksiset liikekeskustaa varten suunnitellut rakennukset ovat 1960-luvulta.

Tammisalon kirkko on arkkitehti Lauri Silvennoisen suunnittelema ja se on vihitty käyttöön 1966. Punatiilinen puhtaaksimuurattu rakennus on kuusikulmainen ja matalaan jalustaosaan liittyy korkeampi kirkkosaliosa. Rakennuksen edustalla on kellotapuli, jonka kello on taiteilija Sigurd Wettenhovi-Aspan Pariisissa vuonna 1894 suunnittelema ja valama. Kirkkorakennus on nuoren rakennuskannan edustavia kohteita ja se on arkkitehtonisesti, kulttuurihistoriallisesti arvokas.

Paikalla sijaitseva liikerakennus on Kesko OY:n rakennustoimiston

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki
[http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-
seo](http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-
seo)

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

26.4.2017

Yksikön päällikkö

suunnitelma ja se on valmistunut vuonna 1993. Rakennuksen päämassa on yksikerroksinen, mutta sisäänkäyntiosaa näyteikkunoineen on korostettu kaksikerroksisella osalla. Sen julkisivut ovat pääosin punaista harjattua moduulitiililaattaa, jota vaaleammat sileäpintaiset moduulilaattakentät jäsentävät. Sisäänkäyntikulmaus on lasinen ja sisäänvedetty ja sen edustalle on muodostunut pilareiden kannattelema katos. Rakennuksen arkkitehtuurissa ja materiaalivalinnoissa on otettu hyvin huomioon vastapäisen kirkkorakennuksen arkkitehtuuri ja pyritty sovittamaan rakennus mahdollisimman hyvin ympäristöön.

Alustava suunnitelma:

Alustavat suunnitelmat uudisrakennuksesta on laatinut 4.1.2017 arkkitehti Tiina Antinaja, arkkitehtitoimisto Kanttia2 Oy:stä. Tammisalon alueelle on laadittu asemakaavan muutosperiaatteet, joiden mukaisesti tonttitehokkuutta on esitetty nostettavan. Suunnitelmas-
sa tonttitehokkuus on nostettu tehokkuusluvusta 0,4 tehokkuuslukuun 0,5. Pihalle sijoitettu piharakennus on laskettu lisärakennusoikeuteen. Suunniteltu rakennus ylittää kaavassa määrätyn istutettavan alueen rajan purettavan liikerakennuksen lailla. Tämä on perusteltua rakennuksen mahdollinen liikekäyttö huomioon ottaen. Aukion puoleisessa kulmassa oleva asunto voidaan muuttaa pieneksi liike-/toimistorakennukseksi rakennuksen elinkaaren aikana. Aukotus ja julkisivun jäsentely tukevat tätä.

Suunnitelmassa on esitetty liikerakennuksen paikalle kaksikerroksinen harjakattoinen pienkerrostalo. Käynti asuntoihin on kylmien luhtikäytävien kautta, jotka sijoittuvat aukion puolelle. Luhdin ulkopinta on käsitelty julkisivumaisesti. Julkisivut on verhoiltu pystysuuntaisella puupaneelilla. Rakennuksessa on kaksi luhtikäytävää, joista on kulku yhteensä 15 asuntoon ja yhteistiloihin. Asunnot ovat pieniä, yksiöitä ja kaksioita. Asuntojen muuntojoustavuus ja pienien asuntojen yhdistäminen suuremmiksi on rakennuksen elinkaaren aikana mahdollista.

Pääasiallinen julkisivumateriaali on pystysuuntainen puupaneeli, joka on pääosin vaaleanharmaa ja sisäpihalla tiilenpunainen. Kulman julkisivua on korostettu suurella aukiolle avautuvalla ikkunalla. Kattomuoto on harjakatto. Katon materiaali on harmaa peltikate. Autopaikkoja tontille on suunniteltu 7kpl. Maantason asunnoilla on pienet terassit ja istutuksia asunnon yhteydessä. Pihalla on istutuksia ja leikki- ja oleskelupaikka.

Kaupunginmuseon kannanotto:

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

26.4.2017

Yksikön päällikkö

Esitetty rakennuspaikka on kaupunkikuvallisesti keskeinen Tammisalon aukion varrella, kirkkorakennusta vastapäätä. Aukio on myös Tammisalon historiasta ja kehittymisestä kouriintuntuvalla tavalla kertova paikka. Se on myös pääliikenneväylän varrella. Alueelle ovat leimallisia pääasiassa kaksikerroksiset tasakattoiset rakennukset, joissa on punatiiliset puhtaaksimuuratut tai vaaleat rapatut/levytetyt julkisivut. Esitetty olemassa olevan liikerakennuksen korvaava uudisrakennus poikkeaa merkittäväällä tavalla lähiympäristön muusta rakennuskannasta värien, julkisivumateriaalinsa ja kattomuotonsa osalta. Näin ollen se ei luontevasti liity olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. Kaupunginmuseon näkökulmasta lähiympäristön muu rakennuskanta ja etenkin kirkkorakennus tulee ottaa suunnitelmassa paremmin huomioon. Esimerkiksi puhtaaksimuurattu punatiilinen julkisivu uudisrakennuksessa huomioisi paikan merkittävyyden ja liittäisi sen kirkkorakennuksen arkkitehtuuriin. Kaupunginmuseo esittääkin, että luonnossuunnitelmaa vielä kehitetään näiltä osin.

Kaupunginmuseo suhtautuu varauksellisesti siihen, että poikkeamismenettelyä käytetään sijainniltaan näin merkittävän, käyttötarkoituksen pääasiallista muutosta ja olemassa olevan rakennuksen purkamista edellyttävän hankkeen eteenpäin viemiseen.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa poikkeamishakemuksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Tiina Merisalo
museonjohtaja